

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1431. usque ad annum 1441

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1768

VD18 90118316

§. 12. Summum Imperatoris studium pro unione Græcorum cum Latinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66426](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66426)

Sæcul. XV. tus sancti mentionem fecerunt plures aut
A. C. 1439. disertis omnino verbis, aut tantumdem
 experimentibus docuisse, Spiritum sanctum a Patre & a Filio procedere, suamque essentiam accipere; plurimos autem, eundem a Patre per Filium procedere affirmasse, quæ tamen in idem reciderent: nonnullos autem eorum dixisse, Spiritum *ex* Filio & *per* Filium procedere; omnes illos, qui illum a Patre (quod verissimum est) procedere destruerent, nec vel semel quidem Filium exclusisse; quod tamen, si Spiritus Sanctus a Filio non exiret, sine dubio cessissent.

§. XII.

*Summum Imperatoris studium pro
 unione Græcorum.*

Postremo Joannes Gallæciæ, ac Thesalonicensis Conciliorum decreta subjuncta, quæ omnino consentanea essent doctrinæ, quam Sanctus Leo Papa in responsione ad Turibium Episcopum tradidit: Quem summum Pontificem Synodus Chalcedonensis summis laudibus celebravit, nominavitque *Virum nullius erroris vulnere potentem Propugnatorem, quem Deus Romanæ Ecclesiæ Papam providit, ad victoriam præparavit, doctrinis eum per omnia veritatis attingens.*

Postquam igitur Joannes solidissimis, *Sæcul. XV.*
 atque invictissimis argumentis, necnon *A.C. 1439.*
 incomparabili eruditionis copia in dua-

bus hisce Sessionibus integras octo horas de hoc articulo differuisset, totius disputationis suæ summam Græcis scriptam porrexit, ut in suis privatis congressibus opportuno otio cuncta ad trutinam vocare possent. Verum in diversa abiierunt Græci, nonnullis unionem abnuentibus, aliis eandem anxie expetentibus, & ad peroptatum illius exitum omnia media conquirentibus; quibus ipsemet Imperator accessit, ardentissimis votis anhelans, ut concordiam quovis etiam dispendio certam, firmamque redderet. Quare in alia Congregatione ejus hortatu quosdam ablegari decretum est, qui summo Pontifici significarent, disputationibus operam perdi, atque aliam proinde unionis viam excogitandam esse. Quibus Papa respondit: *Si satisfactum vobis est per clarissimam & evidentem demonstrationem, Spiritum Sanctum procedere ex Patre & Filio, bene est, sin minus, ex sacris Scripturis auctoritates contrarium asserentes iis, quæ dicuntur a nobis, proferatis. Si hæc non vultis, conveniamus simul, fiatque Synodus: conficiat sacrum Sacerdos, jusjurandum demus Latini pariter & Græci: proferatur libere veritas per juramentum, & quod pluribus videbitur, hoc am-*

Sæcul. XV. *plectamur, & nos, & vos.* Nulla enim
 A.C. 1439. alia magis prompta animos conciliandi
 ratio suppetit. Imperator simul ac summus
 Pontificis dictum ad se delatum percipisset, missis ad Eugenium Oratoribus
 eidem hunc in modum respondit, „
 „ dium a tua Sanctitate ad procurandam
 „ unionem propositum usque adeo in
 „ congruum videtur, ut potius inde non
 „ va dissensionum semina spargerentur,
 „ quoniam res, de qua dubitatur, per
 „ viam iudicii decidenda foret, cum tam
 „ men Græci nec iudicare, nec iudicari
 „ velint: quapropter rogamus, ut Sanctitas
 „ tua de alio unionis modo providen-
 „ dere sollicita sit. „ Cuncta hæc ob-
 loquia integrum bimestre & amplius te-
 nuerunt, Græcis interea singulas partes
 scripturæ, quam Joannes FF. Prædicato-
 rum Provincialis consignaverat, solerti-
 tissima cura excutientibus. Quo factum
 Marcus Ephesinus non modo Latinorum
 dogma acceptari non posse defendit, sed
 etiam illud hæreticum appellare aude-
 bat. Ex adverso Bessarion Nicænus e-
 parte profitebatur, dandam esse gloriam
 Deo, ac ingenue fatendum, Latinorum
 dogma nec latum unguem a potissimum-
 rum, atque antiquiorum Orientalis Eccle-
 siæ Patrum doctrina discrepare; & si qui
 ex illis obscurius locuti fuissent, verum
 eorum sensum ab aliis, qui in proposita
 quæ-

quæstione clarius sese explicassent, pe-
 tendum esse; ignominiosum enim fore
 ad tantas redigi angustias, ut tot tamque
 evidentiâ Patrum testimonia haud alio
 eluderentur effugio, quam cum Marco
 Ephesino in arctum coactò dicendo, Græ-
 corum Patrum opera a Latinis fuisse cor-
 rupta, cum tamen apertissime constet, &
 omnium notitia probetur, omnes istos ve-
 tustos Codices ex Græcia ad Latinos
 fuisse delatos, ac ab ipsismet Græcis jam
 pluribus retro sæculis descriptos.

Sæcul. XV:
 A.C. 1439.

§. XIII.

*Oratio Georgii Scholarii pro
 unione.*

Georgius Scholarius ejusdem erat cum
 Bessarione opinionis, quam ser-
 mone in Actis Concilii relato pluribus
 confirmavit, ostenditque, nullum de-
 decus esse timendum ex mutatione sen-
 tentiæ, quam nova, eaque clarissima ve-
 ritatis agnitio postularet. In iisdem ac-
 tis tres habentur orationes ab eodem
 Viro plane doctissimo concinnatæ, in
 quarum prima summam ineundæ pacis
 necessitatem demonstrat, in altera ex-
 ponit media, quibus ea obstacula, quæ
 unionem impedire possent, submoveren-
 tur. Denique tertia exhibet planas o-

To. 13. Conc.
 Gen. Labbe.
 p. 573 & seq.